

Podpisnik: MAŠA ČARF
Čas podpisa: 17:25:36 18.11.2021
Izdajatelj: SIGEN-CA G2

Podpisnik: RADO JAVORNIK
Čas podpisa: 08:49:47 19.11.2021
Izdajatelj: SIGEN-CA G2

Zavod za
ribištvo
Slovenije

Fisheries Research
Institute of Slovenia

Sp. Gameljne 61a • SI-1211 Ljubljana - Šmartno
T 01 24 43 400 • F 01 24 43 405 • E info@zzrs.si
www.zzrs.si

hans
Vecchiet

Štev.: 4202-138/2020-3

Datum: 19. 11. 2021

Projekt d.d. Nova Gorica
g. Rajko Vecchiet
Kidričeva 9a
5000 Nova Gorica

Zadeva: Projektni pogoji za projekt »Ureditev kolesarske steze in regionalne ceste R2-425, odsek 1265 Poljana-Šentvid, od km 9,550 do km 9,720 in od km 10,340 do km 10,470«

Na podlagi vaše vloge, prejete dne 15. 9. 2020, daje Zavod za ribištvo Slovenije (v nadaljevanju ZZRS) na podlagi 30. člena *Gradbenega zakona (GZ; Uradni list RS, št. 61/17 in 72/17 – popr. in 65/20 in 15/21-ZDUOP)* in na podlagi 2. točke 19. člena *Zakona o sladkovodnem ribištvu (ZSRib; Uradni list RS, št. 61/2006)* in na njegovi podlagi sprejetih predpisov naslednje

PROJEKTNE POGOJE K DOKUMENTACIJI ZA PROJEKT

»Ureditev kolesarske steze in regionalne ceste R2-425, odsek 1265 Poljana-Šentvid, od km 9,550 do km 9,720 in od km 10,340 do km 10,470«

Spoštovani,

na podlagi vaše vloge z dne 15. 9. 2020 za izdajo projektnih pogojev k predloženi dokumentaciji za pridobitev gradbenega dovoljenja (DGD, novogradnja), projekt št. 14787-2, smo pripravili projektne pogoje k predloženi dokumentaciji:

- Zbirno tehnično poročilo,
- 0/2 Vodilni načrt št. 14787-2_0, Tehnično poročilo, Risbe št. G102.1, G.102.2, G.104.1, G.104.2, G.120.1.1, G.120.1.2, G.120.2.1, G.120.2.2 (Projekt d.d. Nova Gorica, Nova Gorica, september 2020),
- 2/1 Načrt prometnih površin št. 14787-2_2/1, Tehnično poročilo, Risbe št. G.101.1, G.102.1, G.102.2, G.103.1, G.103.2, G.104.1, G.104.2, G.120.1, G.120.2, G.132.1-G.132.5, G.142.1- G.142.2 (Projekt d.d. Nova Gorica, Nova Gorica, junij 2020),
- 2/2 Načrt konstrukcij št. 14787-2_2/2, Tehnični poročili št. TP.03, TP_02, (ElealC d.o.o, Ljubljana, september 2020), Risbe št. G.231, G.232, G.221, G.261, G.201, G.202, G.206, G.271, G.241, G.202, G.231, G.232 (ElealC d.o.o, Ljubljana, avgust 2020),
- 3 Načrt EE in TK vodov št. 14787-2_3, Tehnično poročilo, G.301, G.319, G.351, G.355, G.339, (Projekt d.d. Nova Gorica, Nova Gorica, februar 2020),

- Geodetski načrt št. 14787-2_G,
- Geološko-geotehnični elaborat št.10080a, (Geoinženiring d.o.o, Ljubljana, marec 2020),
Risbe G.1, G.2 (Geoinženiring d.o.o, Ljubljana, junij 2020),
- Katastrski elaborat št. 14787_K.

Ker nekaterih vsebin ZZRS, ki se nanašajo na vse morebitne posege, ki so potrebni za izvedbo načrtovanih posegov, v projektni dokumentaciji ni navedenih oz. niso posebej obravnavane, vas prosimo, da v dokumentacijo smiselno vključite vsebine s področja sladkovodnega ribištva, varstva rib in njihovih habitatov s področja pristojnosti ZZRS, zato v nadaljevanju podajamo tudi vsebine, ki v predloženi projektni dokumentaciji niso obravnavane in jih je treba dopolniti.

Območje urejanja in predvideni posegi

Kolesarska pot širine 2, 5 m na odseku 3 (198,1 m) poteka izven naselja in na odseku 5 (130,7 m) poteka med stanovanjskimi objekti in strugo reke Meže vzhodno od regionalne ceste R2-425. Kolesarska pot odseka 5 prečka strugo manjšega levega pritoka reke Meže, kjer je predvidena izgradnja nove lesene brvi, z razponom konstrukcije 8 m. Brv na odseku 3 je zasnovana kot prednapeta armiranobetonska konstrukcija razpona 20 m. Odvodnjavanje je predvideno preko mulde razpršeno po terenu. VGU ureditve Meže so celostno obravnavane v projektu PZI 14787 in niso predmet projekta DGD.

Gradnja nove brvi 5 čez pritok reke Meže se bo izvedla na lokaciji, okvirno določeni z Gauss Krügerjevima koordinatama GKY = 489127 in GKX = 148330 (sredina mostu). Gradnja brvi 3 čez reko Mežo se bo izvedla na lokaciji, okvirno določeni z Gauss Krügerjevima koordinatama GKY = 489618 in GKX = 148734 (sredina mostu).

Načrtovana je tudi poglobitev struge reke Meže na odseku dolžine okoli 350 m s konstantno niveleto z namenom zagotavljanja poplavne varnosti predvidene trase kolesarske steze.

Ribiško upravljanje in varstvo rib

Iz prejete dokumentacije in iz podatkov Ribiškega katastra je razvidno, da se glede na Uredbo o določitvi meja ribiških območij in ribiških okolišev v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 52/2007) obravnavana kolesarska steza nahaja na Slovenjegraškem ribiškem okolišu. V skladu s koncesijsko pogodbo Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ribiškogojtevnim načrtom 2006-2010, ki ga je potrdila pristojna upravna enota, ter Letnim programom 2021, ki ga je potrdil Zavod za ribištvo Slovenije, ribiško upravljanje v Slovenjegraškem ribiškem okolišu izvaja Koroška ribiška družina

Meža je od Mežice do Prevalj ribolovni revir *Meža 3*. Predmetni ribiški revir poseljujejo vrste, navedene v *Preglednici 1*.

Neimenovan potok ima več izvirov in se v Mušeniku izliva v Mežo. Neimenovan potok nima statusa revirja in ribiško upravljanje se tako v njem ne izvaja. ZZRS nima podatka o morebitnih vrstah rib v tem vodotoku, zato je potrebno pri obravnavanih posegih upoštevati načelo previdnosti.

Za sladkovodne vrste rib se varstvo izvaja po *Uredbi o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah* (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 - odl.US 96/8, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19), *Pravilniku o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah* (Uradni list RS, št. 99/2007, 75/2010), *Pravilniku o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam* (Uradni list RS, št. 82/2002, 42/2010) in *Habitatni direktivi Sveta Evropske skupnosti o ohranjanju naravnih habitatov ter divje favne in flore, Aneks II in V* (92/43/EEC z dne 21.5.1992).

Preglednica 1: Vrstni sestav in varstveni status rib v revirju Meža 3.

Vrsta	Znanstveno ime	Uredba	Habitatna direktiva	Rdeči seznam	Pravilnik mera (cm)	Varstvena doba
potočna postrv	<i>Salmo trutta fario</i> Linnaeus, 1758	-	-	E	25	01.10. - 28.02.
šarenka	<i>Oncorhynchus mykiss</i> (Walbaum, 1792)	-	-	-	/	01.12. - 28.02.
lipan	<i>Thymallus thymallus</i> (Linnaeus, 1758)	-	5	V	30	01.12. - 15.05.
kapelj	<i>Cottus gobio</i> Linnaeus, 1758	H	2	V	-	-

Legenda:

Habitatna direktiva = Evropsko pomembna vrsta= Direktiva sveta Evrope 92/43/EGS o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst

2	Živalske vrste v interesu Evropske skupnosti, za ohranjanje katerih je treba določiti posebna ohranitvena območja
5	Živalske vrste v interesu Evropske skupnosti, pri katerih za odvzem iz narave in izkoriščanje lahko veljajo ukrepi upravljanja

Uredba = Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 - odl.US 96/8, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19).

H	vrsta, katere habitat se varuje
---	---------------------------------

Rdeči seznam = Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/2002, 42/2010)

E	prizadeta vrsta
V	ranljiva vrsta

Pravilnik= Pravilnik o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/2007, 75/2010)

Po podatkih Ribiškega katastra odsek vodotoka, Meža 3 poseljujejo 4 vrste rib. Šarenka je tujerodna vrsta v donavskem povodju; ostale vrste rib so domorodne.

Z *Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah* je zavarovan habitat kaplja.

Po *Habitatni direktivi* sta zavarovani 2 vrst rib, kapelj je uvrščen v Prilogo 2, lipan pa v Prilogo 5 predmetne direktive.

Na *Rdeči seznam ogroženih živalskih vrst* so uvrščene 3 vrste rib; potočna postrv je uvrščena v kategorijo prizadeta vrsta (E), lipan in kapelj pav kategorijo ranljiva vrsta (V).

S *Pravilnikom o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah*, ki določa lovno mero in varstveno dobo, so zavarovane 3 lovne vrste rib.

Po podatkih Zavoda za ribištvo Slovenije se v Meži na obravnavanem območju nahajajo dristišča potočne postrvi in lipana, ki sta v reki tudi stalno prisotni vrsti. Potočna postrv in lipan sta litofilni drstnici; ribe ikre odlagajo na prodnato in kamnito podlago.

Na celotnem obravnavanem območju je evidentirana prisotnost kaplja. Kapelj je vrsta ribe, katere habitate se varuje. Gre za ribjo vrsto, ki živi na stalnih mestih in ne migrira na daljše razdalje. Ker kapelj ne migrira na daljše razdalje, prisotnost vrste na odseku vodotoka pomeni, da lahko na obravnavanem odseku Meže potrdimo tudi prisotnost drstnega habitata. Prav tako bi predvidena gradbena dela lahko negativno vplivala na drst ostalih vrst rib, prisotnih v obravnavanem revirju; ZZRS za vse vrste nima podatka o točni lokaciji drstišč, zato se upošteva načelo previdnosti.

Ugotovitve in opredelitev do načrtovanih posegov

Glede na lokacijo načrtovanih posegov na območju vodotokov ter ob upoštevanju podatkov o populacijah rib, ki živijo v vodotokih na obravnavanem območju, menimo, da lahko imajo načrtovana dela na območju vodnih zemljišč kratkoročne negativne vplive na ribje populacije v času izvajanja gradbenih del, dolgoročne pa v primeru za ribe neustrezne izvedbe ali obratovanja načrtovanih objektov – posebej v smislu možnih izpustov onesnaževal v vodotok, časovno neustreznega izvajanja del (v času drsti rib) ali za ribe neustreznih posegov v brežine vodotokov (utrjevanje, odstranjevanje vegetacije, ipd.).

Glede na lastnosti območja, kjer so načrtovani obravnavani posegi in glede na posege v vodotok na drugih odsekih v preteklosti in v prihodnje, posebej izpostavljamo pomen prehodnosti vodotoka za ribe, prodonosnosti in naravne dinamike prodišč ter obstoj skrivališč za ribe ter obrežne vegetacije.

Bistvenega pomena je ohranjanje in varovanje vodnih habitatov ribjih vrst na območju, kjer bo prihajalo do posegov ter dolgoročno zagotavljanje vzdolžne prehodnosti vodotoka za vrste rib, ki so slabši plavalci.

Največji neposredni negativni vpliv na populacije rib in njihove habitate lahko imajo:

- vpliv posegov na drstišča v času drsti rib,
- kumulativni vplivi vodnogospodarskih posegov na daljšem odseku Meže,
- kaljenje vode zaradi izvajanja del na brežinah vodotokov ali v primeru odlaganja izkopanega materiala na območje struge in brežin,
- morebitna izvedba obrežnih zavarovanj in posegov v dno struge v območju vodnatega dela struge vodotoka,
- odstranjevanje obrežne vegetacije – t.i. čiščenje zarasti (zmanjševanje površine skrivališč za ribe in osenčenosti struge),
- morebitno odstranjevanje rečnega sedimenta (npr. odstranjevanje ali premeščanje proda pri izkopih - posebej problematično je v času drsti rib in njihovega juvenilnega razvoja),
- spreminjanje hidromorfoloških lastnosti vodotokov, npr. razširitev struge vodotokov; posledica razširitve struge je prevelika izpostavljenost vodnih habitatov soncu, plenilcem in ostalim dejavnikom,
- poravnava dna struge (npr. na lokacijah prečkanja vodotokov), ki onemogoča tvorjenje različnih habitatov za ribe in dinamiko vodnega toka, ki ustreza ribam in je del njihovega habitata, ali poglobljanje struge,
- onesnaževanje vodotoka (npr. pri betoniranju, izkopih, deponiranju materialov ali zaradi olj in maziv, ki se uporabljajo za gradbene stroje),

- morebitno neupoštevanje projektnih pogojev ter neusklajenost izvedbe del s strani izvajalcev posegov.

Glede na lastnosti območja, kjer so načrtovani obravnavani posegi, posebej izpostavljamo pomen prehodnosti vodotoka za ribe, prodonosnosti in naravne dinamike prodišč ter obstoj skrivališč za ribe ter obrežne vegetacije. Bistvenega pomena je ohranjanje in varovanje vodnih habitatov ribjih vrst na območju, kjer bo prihajalo do posegov ter dolgoročno zagotavljanje vzdolžne prehodnosti vodotoka za vrste rib, ki so slabši plavalci.

Bistvenega pomena je ohranjanje in varovanje vodnih habitatov ribjih vrst na območju, kjer bo prihajalo do posegov ter omogočanje prehajanja ribam po vodotoku. Izpostavljamo pomen prehodnosti načrtovanih pragov, ki morajo ribam omogočati prehajanje pri vseh pretokih; običajno je prehodnost prečnih objektov problematična v času nizkih pretokov.

Na območju vodnogospodarskih posegov Meže se je že razrasel japonski dresnik, ki je izjemno agresivna tujerodna vrsta, zato je nujno izvajanje ukrepov za preprečitev nadaljnjega razraščanja japonskega dresnika. Nujna je takojšnja zasaditev brežin v čim večji meri z dovolj velikimi domorodnimi drevesnimi in grmovnimi vrstami, ki bodo preprečile razrast japonskega dresnika v prihodnji vegetacijski sezoni. V nasprotnem primeru oz. v primeru, da se domorodna drevesna in grmovna vegetacija ne nadomesti, bo japonski dresnik zarastel brežine do takšne mere, da bo bistveno oteženo izvajanje vzdrževalnih in ostalih posegov v prihodnjih letih.

V okviru načrtovanih posegov je treba slediti najnovejšim smernicam in tehničnim rešitvam, ki predstavljajo dobro prakso pri izvajanju posegov v vodotoke. Med projektnimi pogoji podajamo vsebine, ki naj služijo za načrtovanje hidrotehničnih ureditev na sonaravni način.

Med negativnimi vplivi na ribe izpostavljamo, da je lahko motena drst vrst, ki se večinoma drstijo v zimsko spomladanskem času. Zaradi navedenega je treba izvajati dela na način, da ne bo negativnih vplivov na ribe, ki se lahko pojavljajo na daljšem odseku v dolvodni smeri.

Glede na varstveni status ribjih vrst, ki poseljujejo vodotokov na območju, predvidenem za gradnjo premostitvenega objekta ter za izvedbo vodnogospodarskih ureditev, ter v skladu s trajnostno rabo rib in ohranjanjem ribolovnih virov, **daje Zavod za ribištvo Slovenije k predloženi dokumentaciji (DGD) naslednje projektne pogoje**, ki morajo biti upoštevani pri izdelavi projektne dokumentacije (PZI) za izvedbo predvidenih gradbenih del ter pred samim začetkom gradbenih del na območju vodnih in priobalnih zemljišč vodotokov.

Splošni projektni pogoji

- Projektna dokumentacija mora biti dopolnjena z opisom vodnogospodarskih ureditev (VGU) v tekstualnem delu (tehnično poročilo) in z načrti vodnogospodarskih ureditev.
- V izogib kumulativnim negativnim vplivom posegov, ki so v okviru različnih projektov načrtovani na daljšem odseku reke Meže gorvodno od Poljane, naj se načrtovanje posegov v okviru obravnavanega projekta uskladi z ostalimi načrtovanimi posegi (glede časovne izvedbe, glede dimenzij struge, glede preprečevanja goloseka na brežinah, glede zagotavljanja razgibane morfologije struge, itd.).

- V okviru projekta naj se načrtuje izvedbo sonaravnih posegov v profilu struge Meže. Za izvedbo omilitvenih ukrepov (razpoložljiv prostor) je treba izvedbo ukrepov pred začetkom del uskladiti z ribiško stroko.
- Z gradbenimi stroji naj se posega v vodni in obvodni prostor le, kolikor je to nujno potrebno; zemeljska dela, izkopavanja na območju brežin je treba tehnično izpeljati tako, da se v čim večji možni meri zmanjša vpliv kaljenja vode. Med izvajanjem gradbenih del se za izvedbo le-teh ne zajema vode iz vodotokov.
- Gradnja mora biti načrtovana tako, da se ne poslabšuje oziroma ne preprečuje izboljšanja stanja vodotoka Meža. Ohranjata naj se zgradba in delovanje vodnega in obvodnega ekosistema.
- Reguliranje delov (razširitev struge) vodotokov, ki bi pomenil znižanje nivoja vode, ni dopustno.

Varovanje habitata

- Vsak poseg v ribiški okoliš mora biti načrtovan in izveden na način, ki v največji mogoči meri zagotavlja ohranjanje rib, njihove vrstne pestrosti, starostne strukture in številčnosti tako, da se struga, obrežji in dno vodotoka ohranja v čim bolj naravnem stanju, da se ohranja obstoječa dinamika, hidromorfološke lastnosti in raznolikost vodotoka, da se objekti gradijo na način, ki ribam omogoča prehod ter da se ohranja ali obnovi naravna osenčenost oz. osončenost struge in brežin.
- Gradbena dela na vodnem zemljišču in v priobalnem pasu naj se izvedejo po principih sonaravnega urejanja voda. Dela naj bodo načrtovana in izvedena tako, da se ohranja povezanost oziroma celovitost vodnega prostora. Investitor oz. izvajalec mora na lokacijah posegov v vodotok zagotoviti dolgoročno prehodnost vodotoka za ribe, ki bo ribam omogočala prehajanje in prosto razporejanje.

Preprečevanje onesnaževanja voda

- Med gradnjo in po njej se na območju vodnega zemljišča ali v sami strugi vodotoka ne sme odlagati nobena vrsta materiala, ki se uporabljajo pri gradnji, ali onesnažene vode s kakršno koli snovjo z območja delovišča, ki je strupena za ribe.
- Začasne deponije (v času izvajanja posegov) morajo biti urejene na način, da je preprečeno onesnaževanje vode. Načrtovana mora biti odstranitev vseh ostankov gradbenega materiala in kakršnih koli odpadkov na primerno deponijo.
- Med gradnjo in obratovanjem protipoplavnih objektov ter pri izvajanju rednih vzdrževalnih del mora biti preprečeno izcejanje goriva, olj, zaščitnih premazov, organsko obremenjenih fekalnih voda in drugih škodljivih oziroma strupenih snovi v vodotok ali na območje vodnega zemljišča.

- Preprečeno mora biti vsakršno onesnaženje vodotoka na območju načrtovanih gradbenih del, pri izgradnji in obratovanju objektov ter pri izvajanju rednih vzdrževalnih del. Preprečeno mora biti tudi pronicanje organsko ali kemično obremenjenih voda v podtalnico.

Varovanje ribjih vrst in drstišč

- Z gradbenimi stroji ni dovoljeno posegati na območja drstišč v času drsti, kar se preveri v sodelovanju s Koroško ribiško družino.
- Prepovedano je posegati oziroma vznemirjati ribe na drstiščih rib med drstenjem. Dela na območju vodnih in priobalnih zemljišč, ki lahko vplivajo na kakovost vode in vodni režim, se mora načrtovati in opraviti izven drstne dobe ribjih vrst, ki poseljujejo vodni prostor Meže (*Preglednica 1*) ter v koordinaciji s Koroško ribiško družino.
- Dela na posamezni lokaciji naj se izvajajo združeno, tako da ne bo prihajalo do ponovnih poseganj v strugo vodotoka na isti lokaciji.
- Vožnja z gradbeno mehanizacijo po strugi vodotoka ni dopustna. Vsa načrtovana dela se morajo z gradbenimi stroji v čim večji meri izvajati na kopnem, z brežin, izven struge vodotoka ali z ustrezno izvedenega dostopnega nasutja v strugi.

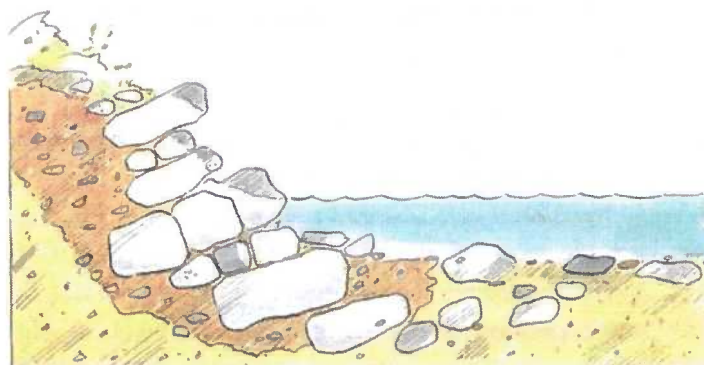
Obveščanje izvajalca ribiškega upravljanja

- Gradbena dela, ki lahko vplivajo na kakovost vode in vodni režim, se izvajajo v času izven drstne dobe rib ter v koordinaciji s pristojnim izvajalcem ribiškega upravljanja, Koroško ribiško družino. Investitor oz. izvajalec mora o predvidenem času izvajanja gradbenih del pravočasno obvestiti pristojnega izvajalca ribiškega upravljanja (14 dni pred začetkom del), da ta lahko izvede ali organizira izvedbo intervencijskega odlova rib na predvidenem območju posega oziroma predelu, kjer je ta vpliv še lahko prisoten. Če bodo dela potekala etapno in daljše časovno obdobje, mora izvajalec obvestiti pristojno ribiško družino ob vsakem novem posegu v strugo tako, da se lahko intervencijski odlovi po potrebi opravijo pred vsakim novim posegom v območje vodotoka.

Detajlni projektni pogoji

1. Dela na območju struge vodotokov Meža in neimenovanega potoka oz. gradbena dela, ki lahko vplivajo na kakovost vode in vodni režim, se lahko izvajajo samo v času izven drstne dobe rib (glej *Preglednico 1*) v koordinaciji s pristojno Koroško ribiško družino. Posegi v strugo vodotokov **niso dovoljeni med 1. 10. tekočega leta in 15. 5. naslednjega leta**. Zaradi variabilnosti časa drsti ribjih vrst in lokacij drstišč se **mora čas izvajanja del uskladiti s pristojno ribiško družino**. V kolikor se ribje vrste v vodotokih začnejo drstiti kasneje od začetka predpisane varstvene dobe, se dela v sodelovanju s pristojno ribiško družino lahko izvajajo do začetka drsti. Enako velja tudi v primeru zakasnjene drsti.

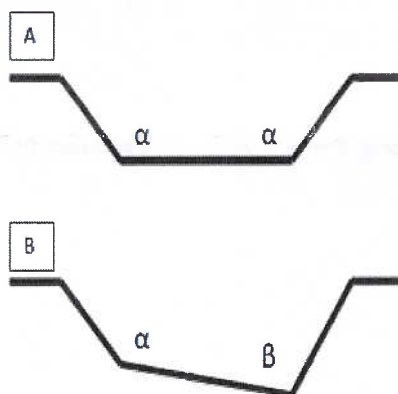
2. V obdobju drsti ribjih vrst so dovoljena dela v okviru izvedbe načrtovanih objektov le na način, da to ne bo vplivalo na kakovost vode in vodni režim v obravnavanih vodotokih (npr. dela na kopnem, izven struge vodotoka). Izvajanje del mora biti predhodno usklajeno s Koroško ribiško družino.
3. Zaradi obsega predvidenih posegov v vodna in priobalna območja Meže ter ob upoštevanju izvedbe več različnih projektov na tem območju je pred začetkom del obvezen usklajevalni sestanek med izvajalcem del (prisoten mora biti vodja del oz. vodja gradbišča) in ZZRS. V primeru, da bodo dela potekala več kot mesec dni se s strani izvajalca zagotovi ihtiološki nadzor.
4. Posegi v dno struge vodotokov **niso sprejemljivi**. Dno struge mora ostati naravno in se ne sme oblagati s kamnom v betonu. Skal in kamnov se ne odstranjuje iz struge potokov.
5. Poglabljanje struge reke Meže v dolžini 350 m ni sprejemljivo. Poplavna varnost kolesarske steze naj se na nekaterih odsekih, kjer se gladina pri Q_{100} zniža, zagotavlja na drugačen način.
6. Pri vseh utrjevanjih brežin (suho, beton) na nivoju stalne vodnatosti naj se kamni polagajo v izrazito nepravilni obliki na način, da se med njimi vzpostavijo luknje. Posamezni kamni v peti zložbe morajo štrleti v strugo, kot motilci toka (npr. večje skale samice volumna 1-2 m³, lahko po tri skupaj). V kolikor je na brežinah potrebna izvedba kamnite zložbe v betonu, beton ne sme prekrivati zunanje tretjine kamnov.
7. Utrjevanje brežin dolvodno in gorvodno od premostitvenega objekta naj se izvede samo v obsegu, ki je nujno potreben za zavarovanje mostu – glede na širino premostitvenega objekta oz. **ne več kot 3 m gor- in dolvodno**. Na najožjem območju mostu naj se brežine utrdi s kamnito zložbo v izrazito nepravilni obliki. Posamezni kamni naj štrlijo iz zložbe kot motilci vodnega toka (*Slika 1*). Narejena naj bo izrazito nepravilna kamnita zložba (zaželeno v čim večji meri v suho) z naravnim kamnom manjšega premera (prilagojeno širini struge vodotoka), z globokimi fugami. Morebitni beton med kamni ne sme biti viden. V spodnjem delu brežin naj se kamni polagajo na način, da se med njimi vzpostavijo luknje.

Slika 1: Primer izvedbe izrazito nepravilnih utrjenih brežin s skalami samkami in kamni (privzeto iz Grundlagen für einen österreichischen Leitfaden zum Bau von Fischaufstiegshilfen (FAHs). Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft, Wien, 2011).

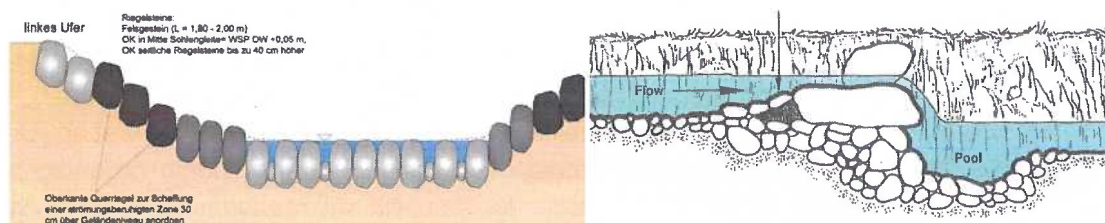

8. Novi brvi (brv 5 in brv 3) morata biti načrtovani s temeljenjem in izvedbo izven stalno vodnatega območja struge Meže. Temelji oz. nosilni piloti brvi morajo biti postavljeni čim višje na brežini izven vodnatega dela struge vodotoka. Če je mogoče, naj bodo od zgornje kote brežine odmaknjeni vsaj 2 m.
9. Dno struge vodotokov ne sme biti poravnano ali razširjeno, zato, da se lahko v najnižjem vodostaju ribe umaknejo v globlji del struge (*Slika 2: Napaka! Vira sklicevanja ni bilo mogoče najti.*). Prav tako se ne sme dna struge tlakovati ali oblagati s kamnom v betonu, dno mora ostati naravno. Reguliranje vodotokov na način, ki bi pomenilo znižanje nivoja vode v času srednjih in nizkih pretokov, ni sprejemljivo.

Slika 2: Prikaz za ribe neustrezne (A) in za ribe ustrežnejše (B) izvedbe oblike dna struge z neenakomernimi gabariti. Izvedba (B) omogoča migracijo rib tudi v času nizkih vod.

10. Novi visokovodni podporni zidovi morajo biti načrtovani s temeljenjem in izvedbo izven stalno vodnatega območja struge vodotoka.
11. V primeru gradnje novih AB opornih zidov neposredno ob strugi vodotokov (omočeni del) morajo biti v spodnjem delu brežine, na nivoju nizkega ali srednjega pretoka (sQ_{np} ali sQ_{sp}), vgrajeni motilni kamni ali skale, ki razbijejo vodni tok in zmanjšajo spodjedanje brežin, hkrati pa nudijo skrivališča ribam. Število motilnih kamnov ali skal na določeni razdalji odseka vodotoka in način izvedbe naj bo v fazi priprave projektne dokumentacije usklajeno z inštitucijo, pristojno za sladkovodno ribištvo.
12. Vsi predvideni pragovi - kamniti (lomljenec v betonu) morajo imeti preko širine struge **znižana prelivna polja** (*Sliki 3 in 4: Napaka! Vira sklicevanja ni bilo mogoče najti.*). Prelivi so izmenično na eni ali drugi strani oziroma na sredini.

Sliki 3 in 4: Prikaz znižanega prelivnega polja z vgradnjo manjših ali nižjih kamnov ter ureditev podslapja.

13. Podslapja vseh pragov morajo biti oblikovana v tolmun, saj zaradi prehajanja rib po vodotoku izvedba ravnih zabetoniranih podslapij ni dopustna (Slika 5). Podslapje oz. tolmun mora biti ustrezno poglobljen.

Slika 5: Stopenjski prag s tolmunom (Sevnična v Sevnici – Šmarje).

14. Profiliranje delov struge vodotoka, ki bi pomenilo razširitev struge in s tem dodatno znižanje nivoja vode na že reguliranem odseku vodotoka, **ni dopustno**.
15. Po zaključeni izvedbi del mora biti v času nizkih pretokov ribam omogočeno nemoteno prehajanje po vodotoku (brez prekinjene zveznosti vodotoka) na celotnem odseku posegov pri vseh pretokih.
16. Odvodnjavanje meteornih voda z mostu in s cest z izlivom neposredno v vodotok na obravnavanem območju zaradi vnosa onesnaževal v vodotok in vodne habitate ter zaradi ogrožanja ribjih populacij ni dovoljeno. Vse meteorne vode, ki se izlivajo z mostu in cestišča, morajo biti prečiščene do te mere, da ne poslabšujejo kvalitete voda in ne vplivajo negativno na ekološko stanje vodotokov. V kolikor to ni mogoče, se jih preusmeri v ponikanje ali v čistilno napravo preko kanalizacijskega omrežja.
17. V času izvajanja načrtovanih posegov je potrebno kontinuirano spremljati povečanje kalnosti oz. motnosti vode. Načrtovani naj bodo ukrepi, katerih namen je znižanje kalnosti vode med izvajanjem posegov. Kaljenje vodotoka mora biti omejeno na čim krajše časovno obdobje in ne sme neprekinjeno trajati več kot 3 dni. V kolikor se med izvajanjem načrtovanih posegov ugotovi, da je kalnost vodotoka zaradi posegov presegla priporočeno vrednost za suspendirane snovi v salmonidnih in ciprinidnih vodah, ki je navedena v Uredbi o kakovosti površinskih voda za življenje sladkovodnih vrst rib (Uradni list RS, št. 46/2002) ali obstaja možnost pogina rib in drugih vodnih organizmov ali možnost dolgoročnih negativnih posledic na dristiščih na obravnavanem območju, je potrebno izvajanje posegov nemudoma zaustaviti.

18. V času izvajanja teh del mora biti onesnažena ali kalna voda ustrezno filtrirana, preusmerjena oz. prečrpana, da ne bo prihajalo do nepotrebnega kaljenja vode in spiranja cementa v Mežo.
19. Poseganje v substrat (sediment) Meže v smislu premeščanja ali odstranjevanje sedimenta ni dovoljeno.
20. V času gradnje, je potrebno preprečiti padanje gradbenega materiala (okruškov in malte) in ostalih elementov obstoječih utrjenih brežin v vodotok. V primeru, da gradbeni material nenačrtovano pade v strugo vodotoka, se ga nemudoma odstrani.
21. Vožnja z gradbeno mehanizacijo po strugi Meže ni dopustna. Vsa načrtovana dela se morajo z gradbenimi stroji v največji možni meri izvajati na kopnem, z brežin, izven struge Meže, z ustrezno nasipno potjo.
22. Gradbena dela naj se opravljajo v dobi najnižjih pretokov reke Meže.
23. Po zaključeni izvedbi del mora biti v času nizkih pretokov ribam omogočeno nemoteno prehajanje po vodotoku (brez prekinjene zveznosti vodotoka) na celotnem odseku posegov, pri vseh pretokih.
24. Obstoječa obrežna vegetacija se mora ohranjati v največji možni meri; oz. se obrežne vegetacije, ki nudi skrivališča ribam in preprečuje segrevanje vode, ne odstranjuje. V primeru, da se odstranitvi dela vegetacije ni mogoče izogniti, naj se vegetacijo še v isti rastni sezoni nadomesti z avtohtono drevesno in grmovnato obrežno zarastjo. Zgolj zatravitev z avtohtonimi vrstami trave na območju brežin ne zadostuje.
25. V največji možni meri je treba določiti in izvesti ukrepe za preprečitev razširjanja invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst na območju struge in brežin potokov. Zaradi možnosti pojava invazivne tujerodne vrste japonski dresnik (*Fallopia japonica*) na tem območju je treba že v času gradnje paziti, da se z zemljino drugotnega izvora pri zatratitvi ne vnese korenin ali semen invazivnih tujerodnih rastlin na brežine vodotoka. Dolgoročno mora biti načrtovana košnja in odstranjevanje japonskega dresnika.
26. Koroški ribiški družini in ZZRS mora biti v času izvajanja del omogočen dostop do lokacij izvajanja del na območju vodotokov Meža in neimenovanega potoka v Mušeniku.

V skladu s 57., 58. in 59. členom ZSRib mora investitor oz. izvajalec pristojnemu izvajalcu ribiškega upravljanja, Koroški ribiški družini, povrniti škodo na ribah, do katere bi prišlo zaradi zastrupljanja, onesnaževanja oziroma čezmernega obremenjevanja voda in nezakonitega poseganja v vode zaradi načrtovanih posegov.

Prosimo vas, da v skladu s trajnostno rabo rib in ohranjanjem ribolovnih virov projektno dokumentacijo za potrebe nadaljnjega načrtovanja in izvedbe posegov smiselno dopolnite z navedenimi vsebinami s področja sladkovodnega ribištva. Prosimo vas, da projektne pogoje

ZZRS smiselno vključite v tekstualni del projektne dokumentacije (vodilna mapa, tehnično poročilo in načrti) in dopolnite z manjkajočim načrti Brvi 3.

Projektna dokumentacija mora biti dopolnjena z opisom vodnogospodarskih ureditev (VGU) v tekstualnem delu (tehnično poročilo) in z načrti vodnogospodarskih ureditev, vključno z opisi in načrti vseh ostalih objektov na območju struge reke Meže (premostitve – brvi ter morebitni prečni objekti v strugi).

Vsebinsko dopolnjeno projektno dokumentacijo prosim posredujte na ZZRS – lahko v elektronski obliki na naslov info@zzrs.si. Posredovano dokumentacijo bo ZZRS ustrezno preučil in v skladu s svojimi pristojnostmi ob ugotovljeni usklajenosti s predpisi, ki urejajo sladkovodno ribištvo, v najkrajšem možnem času izdal mnenje k projektni dokumentaciji za posege v obsegu ureditve nove kolesarske steze in brvi.

Pripravila:

Direktor:

mag. Maša Čarf, univ. dipl. biol.

Rado Javornik, univ. dipl. inž. kmet.

Poslati:

- Projekt d.d. Nova Gorica, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica, po pošti, in na rajkov@projekt.si, v vednost po elektronski pošti,
- Koroška ribiška družina, koroska.ribiska.druzina@amis.net, paradiz.t@gmail.com in vili.kasnik@gmail.com, v vednost po elektronski pošti,
- ZRSVN, območna enota Maribor, zrsvn.oemb@zrsvn.si, v vednost po elektronski pošti,
- Inšpekcija za lovstvo in ribištvo, sasa.leksan@gov.si, v vednost po elektronski pošti,
- Arhiv ZZRS, tu.